

Fullmäktigemotion om att bygga en trottoar längs Kavallvägen

150/10.03.01/2019, 148/00.02.00/2019

STF 11.11.2019 § 60

Mer information:

direktör för samhällstekniken Marianna Harju, tfn 050 304 1234
kommuntekniken, projektingenjör Minna Raatikka, tfn 050 544 6427
fornamn.efternamn@grankulla.fi

Ledamot Konsta Saarela och fem andra undertecknare har vid fullmäktigesammanträdet 8.4.2019 lämnat en fullmäktigemotion om att den redan tidigare planerade trottoaren på Kavallvägen byggs då vägen öppnas för att installera dagvattenavlopp. Motionen delas ut som **bakgrundsmaterial** till föredragningslistan.

Samhällstekniska utskottet behandlade svaret på motionen första gången 14.5.2019 (§ 56). I svaret som kommuntekniken hade berett konstaterades att byggandet av trottoar längs Kavallvägen har behandlats ett flertal gånger inom stadens beslutsfattande, särskilt med hänvisning till trafiksäkerheten. Senast behandlades saken 2017, också då med utgångspunkt i en fullmäktigemotion (Fullmäktigemotion om förbättrad säkerhet på Kavallvägen). Samhällstekniska nämnden beslutade vid sitt möte 25.4.2017 (§ 47) enhälligt att Kavallvägens gatuplan inte uppdateras för att möjliggöra en trottoar, utan att förhållandena på Kavallvägen förbättras på det sätt som anges i skötselplanen (**bakgrundsmaterial**). Styrelsen och fullmäktige antecknade detta för kännedom som svar på motionen och fullmäktige konstaterade att motionen var slutbehandlad 22.5.2017 (§ 38). Enligt skötselplanen för värdefulla väglandskap i Grankulla (**bakgrundsmaterial**) bör man inte anlägga trottoar längs Kavallvägen på avsnittet Södra Heikelvägen–Jollegränden; detta på grund av vägmiljöns kulturhistoriska värden och särdrag. Följaktligen har kommuntekniken inte uppdaterade planer för bygge av trottoar längs Kavallvägen och anslag för det har heller inte reserverats i arbetsprogrammen. Tekniskt sett hade det varit möjligt att bygga en smal trottoar på området som ingår i den nämnda entreprenaden (en ca 90 m lång sträckning österut från Södra Heikelvägen), men det hade alltså inte föreslagits av ovanstående orsaker.

Samhällstekniska utskottet godkände förslaget och det fördes till styrelsen och vidare till fullmäktige för godkännande. Stadsstyrelsen (27.5.2019 § 15) beslutade dock att remittera ärendet för beredning särskilt med tanke på barnens trygghet, men dock med beaktande av landskapsmässiga aspekter.

Följande gång togs ärendet upp i samhällstekniska utskottet 8.10.2019 (§ 113). Då fördes följande synpunkter fram:

Kommuntekniken har granskat Grankullaskolornas och -daghemmens tillgänglighet till fots och med cykel med tanke på barnens och ungdomarnas säkerhet. Ur detta perspektiv finns det i Grankulla ett heltäckande nätverk av gång- och cykelstråk som kan användas för att nå skolorna och

daghemmen. Kvaliteten på gång- och cykellederna kan ännu förbättras, också med tanke på att öka de hållbara fortskaffningsmedlens konkurrenskraft. Nätverkets interna hierarki kan göras tydligare men nätverket är i linje med de riksomfattande rekommendationerna, enligt utredningen nedan.

Det nuvarande gång- och cykelnätverkets täckningsgrad

Gång- och cykelnätverkets täckningsgrad granskas utgående från nätets finmaskighet. De ställen i Grankulla som har bosättning inom en radie av 500 meter har också en trottoar, en kombinerad gång- och cykelväg eller ett grönt stråk. Alla förbindelserna är upplysta och ingår i stadens underhåll, så de är trygga att använda året om. Enligt Trafikledsverkets nationella anvisning om planering av gång- och cykelleder (Väylä 11/2014, endast på finska) ska finmaskigheten i cykellederna inom områden med tät markanvändning vara 200–500 meter, vilket uppfylls i Grankulla (**bakgrundsmaterial**).

Med tanke på skolornas och daghemmens tillgänglighet finns det ett täckande nätverk av leder både inom grönområden och längs gator, som underhålls året om. Platserna där det saknas trottoar eller kombinerad gång- och cykelled, och där det nuvarande nätverket kunde kompletteras, utgörs av tomtgator med lite trafik samt ett fåtal matargator (Norra och Södra Heikelvägen, Kavallvägen och Kandidatvägen). Också från de gatorna är det relativt kort avstånd till gång- och cykellederna, även om gatorna saknar trottoar.

Även nätverket av cykelleder är täckande. Största delen av cykellederna är kombinerade gång- och cykelleder. En kombinerad led är en trygg och smidig lösning då det inte är fråga om en huvudled för gång eller cykling och leden är bred nog så en kombinerad led får plats. I granskningen konstaterades det att nätverkets kvalitet kan förbättras med avseende på säkerhet och smidighet. I nuläget ger alltför smala och kombinerade leder upphov till konfliktsituationer mellan fotgängare och cyklister. För att göra cykelåkningen smidigare och mer konkurrenskraftig kunde cyklisterna med fördel anvisas plats på körbanan på sådana tomtgator som lämpar sig för det (hastighetsbegränsning 30 km/h, låg trafikvolym), i stället för på kombinerade gång- och cykelleder. Anvisningarna följer de nationella anvisningarna. Om cyklisterna anvisas plats på körbanan på de tysta tomtgatorna bidrar det till att ytterligare lugna trafiken på gatorna, förbättrar både fotgängarnas och cyklisternas säkerhet och gång- och cykeltrafikens smidighet. Barn under 12 år får cykla på trottoaren.

Planläggning och tidigare beslut i saken

Skötselplanerna för Norra och Södra Heikelvägen samt Kavallvägen, samt anvisningar för att planera och genomföra investeringsprojekt finns i stadens skötselplan för värdefulla väglandskap (YLK 12.8.2012). I skötselplanen konstateras att bygge av trottoarer längs dessa vägar inte kan rekommenderas. Vad Kavallvägen ankommer har anläggandet av trottoar tidigare behandlats mer ingående vid samhällstekniska nämndens möte 25.4.2017 § 47 enligt det som uppges tidigare i beredningstexten. Om det politiska förhållningssättet har förändrats sedan de tidigare besluten fatta-

des, bör planeringen av Kavallvägen införas i stadens investeringsprogram och anslag reserveras för att förverkliga den.

Sammanfattning

I Grankulla är nätverket av gång- och cykelleder tillräckligt finmaskigt för att ge barnen en trygg resa till skolor och daghem. I Grankulla finns skilda trottoarer, främst längs tomtgatorna, samt cykelleder som har antingen en kombinerad eller skild del för fotgängare. Dessa samt grönstråken utgör ett tryggt nätverk för skolresorna. För att göra lederna säkrare och mer lockande bör man dock satsa på kvaliteten. Kvalitetsfaktorerna utgörs av bl.a. tillräcklig bredd på leden, jämn yta, smidiga korsningar, skilda leder för fotgängare och cyklister på de mest trafikerade lederna, flyttning av cyklisterna till körbanan på gator med begränsningen 30 km/h, osv.

I kartläggningen av skolrutterna uppdagades tre rutter där ingen skild trottoar finns och där en förbindelse är motiverad med tanke på skolornas och daghemmens tillgänglighet: Kavallvägen (mellan Södra Heikelvägen och Jollegränden), Kandidatvägen (mellan Kavallvägen och Helsingforsvägen) samt Norra Heikelvägen (mellan Gamla Åbovägen och Norra Mossavägen).

På Kavallvägen ger en trottoar möjlighet till en trygg genväg genom bostadsområdet till Helsingforsvägen och Gallträskområdet. Cykeltrafiken kan tryggt anvisas längs körbana som nu, eftersom vägen är lite trafikerad och hastighetsbegränsningen är 30 km/h. Barn under 12 år får cykla på trottoaren. Enligt de tidigare utredningarna är det tekniskt möjligt att anlägga en trottoar, men det gällande beslutet prioriterade riktlinjen som ges i skötselplanen för värdefulla väglandskap. I sammanhanget kan också konstateras att entreprenaden som nämns i fullmäktigemotionen sedermera har slutförts.

Norra Heikelvägen ingår också som ett gatuavsnitt i skötselplanen för värdefulla väglandskap i Grankulla. I planen ingår att en trottoar kan övervägas av trafiksäkerhetsskäl längs den branta backen. Med tanke på att säkra en enhetlig säker förbindelse vore det bäst att anlägga en trottoar ända fram till Gamla Åbovägen, där den ansluter till det befintliga nätverket. Både fotgängare och cyklister utnyttjar Norra Heikelvägen för att ta sig till Työväen Akademia och den används också av dem som kommer från Gamla Åbovägens håll. I nuläget gör den branta backen att vägen känns otrygg och otrevlig. Om man vill kringgå backen på Norra Heikelvägen är en möjlighet att styra gång- och cykeltrafiken via Richardsgränden. En närmare utvärdering av om detta går att genomföra bör planeras. För Norra Heikelvägen behövs ett beslut likt det som gäller Kavallvägen: ska skötselplanen för värdefulla väglandskap prioriteras, eller kan man göra avsteg från den för att komplettera nätverket av gång- och cykelleder.

Vid Kandidatvägen skulle en trottoar förbättra trafiksäkerheten inom Kavallbacken och komplettera nätverket av gångvägar. Kandidatvägen är ca 10 meter bred med en hastighetsbegränsning på 30 km/h och den är främst en tomtgata och en matarled inom Gallträskområdet och Kavallbacken. Närmare planering behövs för att anlägga en smal trottoar.

Kommuntekniken föreslår att dessa tre förbindelser utreds närmare och att skissplaner görs upp för dem. Om det går att förverkliga projekten bör nya gatuplaner göras upp och godkännas enligt sedvanlig praxis, och anslag för byggarbetet bör reserveras i stadens investeringsprogram. De här förbindelserna kommer, om de byggs, att främja stadens strategiska mål om både säkerhet, hållbarhet och jämlik behandling av invånarna. Bättre fotgängarleder bidrar också till bättre konkurrenskraft för hållbara färdssätt och kan minska skjutstrafiken till skolorna.

Samhällstekniska utskottet godkände ovanstående som svar på motionen och beslutade att ge kommuntekniken i uppdrag att utreda möjligheterna att komplettera gånglederna längs med Kavallvägen, Norra Heikelvägen och Kandidatvägen (YLKV 8.10.2019 § 113).

STS:

Fullmäktige antecknar för kännedom ovanstående som svar på fullmäktigemotionen om att bygga en trottoar längs Kavallvägen och konstaterar att motionen är slutbehandlad.

Beslut:

Beslutsförslaget godkändes.